

Datum 2017-03-20 Dnr 106-2011 Bladnr 1(2)

Tjänsteställe, handläggare

Miljö- och byggenheten
Per Lundbäck

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

registrator@naturvardsverket.se

Ärendenr NV 08034-11.

Samråd om förslag till delgeneralplan för gruvområde i Hannukainen, Kolari kommun med partiell ändring av Ylläs delgeneralplan och Torne-Muonio älvs delgeneralplan

Naturvårdsverket har från finska Närings- trafik och miljöcentralen i Lappland tagit emot en begäran om utlåtande över förslag till delgeneralplan för gruvområdet i Hannukainen, Kolari kommun. Genom delgeneralplanen ändras Ylläs delgeneralplan och Torne- Muonio älvs delgeneralplan vilka idag gäller inom delar av planområdet. Delgeneralplan är en finsk benämning på markanvändningsplan som närmast motsvaras av fördjupning av översiktsplan i det svenska plansystemet.

Hela samrådsmaterialet finns att läsa på finska på webbsidan. Material på svenska finns under länken www.naturvardsverket.se/esbo

Övertorneå kommun har nu beretts tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget. Naturvårdsverket önskar eventuella synpunkter senast 2017-02-28.

Övertorneå kommuns synpunkter

Övertorneå kommun vill anföra följande:

Gruvverksamheten uppströms Övertorneå skulle komma att påverka Torne älv inom kommunen.

2

Vattenförekomsterna, särskilt biflödena, är lekvatten för den starkt hotade havsöringen i Torne älvsystem (enligt svensk klassning, vid skillnader ska den strängare bedömningen gälla). Muonio- och Torne älvar är lekområde för den lax som vandrar upp genom Övertorneå kommun på väg till de övre delarna av Torne älv och Muonio älv. Lax- och öringfiske är bland de viktigaste dragplåstren för besöksnäringen med stor potential att utvecklas.

Områdets skyddsklassning - Natura2000.

Ett förslag som innebär utsläpp av överskottsvatten Till Muonio älv från en gruvverksamhet i form av ett dagbrott skulle komma att påverka och skada vattendraget. Art- och habitatdirektivet har i det svenska genomförandet inneburit en klassning av vissa arter som Sverige har ett särskilt ansvar för.

I handlingarna där skyddade arter räknas upp saknas arten Grön flodtrollslända, *Ophiogomphus cecilia*. Arten är listad i bilagorna 2 och 4. Arter upptagna i bilaga 4 kräver ett starkt skydd. Samtidigt är arten den mest känsliga för slam och suspenderat material av alla arter som vi åtagit oss att ge ett starkt skydda. Nu är det så att den Gröna flodtrollsländan förekommer i Muonio älv nedströms Kolari. Utsläpp av spillvatten från en sulfidmalmsgruva skulle riskera att sländans larver som lever flera år i älvens botten slogs ut.

Men samma påverkan skulle även drabba andra vattenlevande arter såväl under gruvans byggnationsfas som under driftfas och efter gruvbrytningens upphörande.

Slutsatsen blir att planerna för gruvverksamhet inte kan jämkas ihop med skyddet av naturvärdena i Torne- Muonio älvar.

Akkumulerade effekter

Med den lagtillämpning som nu finns om öppnande av nya gruvor så riskerar vi att få flera nya gruvor som släpper ut sitt industriavloppsvatten i det, på pappret, väl skyddade Torne Muonio älv. Prospektering pågår i området och nya gruvor kan komma att öppnas. Många gruvor tillsammans skulle komma att öka påverkan till den nivå att älvens statusklassning sänktes. Se bara runt om vilka miljökatastrofer som de senaste dagbrotten orsakat i bl a Finland. Även om ett enstaka utsläpp från en gruva skulle tolereras blir den ackumulerade effekten ett hot. Så här långt skiljer sig inte tillstånd till gruvverksamhet inom/nära skyddade områden från verksamhet i andra ej skyddade områden..

Besöksnäringen

Besöksnäringen på bägge sidor om gränsen skulle drabbas om dagbrottet tilläts. Turismen ger inkomster i framtiden och är långsiktigt hållbar.

Varumärket Tornedalen skulle skadas.

Dagbrott däremot genererar endast utgifter när brytningen är över. Ett förstört markområde, lakvattenrening för lång tid framöver återstår när malmen är slut.

Ställningstagande

Övertorneå kommun avstyrker bifall till planförslaget.

Tomas Mörtberg
Kommunstyrelsens ordförande

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Kommunalkontoret 957 85 ÖVERTORNEÅ	0927-72 000vx	0927-774 04	758-1218	12 71 50-1